

Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD:

Även om projektet verkar stort så krävs ingen större erfarenhet. Du kan ev. beställa virket grovsågat och skivan färdigsågat.

TIDSÅTGÅNG:

Ett par dagar.

PRISBILD:

Räkna med 1 300 kr plus kostnad för jord och fiberduk.



VIKTIGT

Denna rabatt används för prydnadsväxter. Om du hellre vill ha grönsaker i rabatten bör du undvika tryckimpregnerat virke. Försök i stället få tag på t.ex. lärk eller norrlandsfuru.

Snigelfri rabatt

Det är främst kantlisterna som håller sniglarna borta från denna höga rabatt med snedställda sidor. Den är praktisk och lätt att arbeta vid och dessutom billig.

En hög rabatt får upp växterna på en bekvämare arbetshöjd, så bara det talar för att du ska odla i höga rabatter. Denna variant har ytterligare fördelar. De snedställda sidorna är praktiska och lätta att arbeta vid, och kantlisterna ser till att sniglar hålls borta.

De snedställda sidorna fungerar på ungefär samma sätt som indragna socklar under köksbänken. De ger plats för

fötterna. Här ger sidorna också stöd för benen om du vill luta dig in över rabatten, och det kan vara nödvändigt med tanke på att den är 120 cm bred. När du kan ta stöd med benet belastar du inte ryggen så mycket.

Snigelskyddet är egentligen enkelt. De 240 cm långa sidorna av slitskyddsplywood ska under alla omständigheter stöttas för att inte ge sig av trycket från

jorden. Genom att geringssåga stödreglarna på längden får vi en smal ovalsida och en bred undersida. Och den skarpa kanten mellan undersida och kant klarar snigeln inte. Den ramlar ner. Skulle den forcera den första regeln väntar ytterligare en likadan regel.

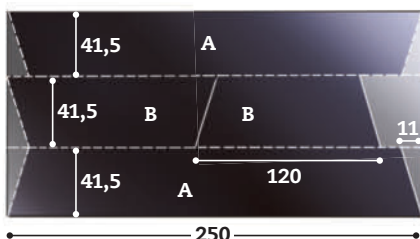
Lådan runt rabatten görs av en skiva slitskyddsplywood och div. regler. Lådan ställs på marken och fylls med jord.

Ramen görs av en enda skiva

Sidorna till den höga rabatten har sågats till av en enda skiva slitskyddsplywood. Stolparna, tvärstagen och stödreglarna förstärker sidorna så att de inte böjs av trycket från jorden. Reglarna ser samtidigt till att hålla alla sniglar borta.

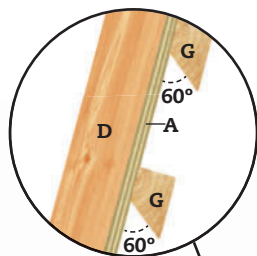
Alla fyra sidor geringssågas 15 grader och den breda änden vänds uppåt. Det underlättar ditt arbete vid rabatten.

Stolparna, tvärstagen och reglarna på utsidan fästs med rostfria skruvar genom kort- och långsidor.



Plywoodskivan, som är klädd med folie, sågas med mätten på bilden. Om du inte har en cirkelsåg med sågskena kan du beställa skivan färdigsågad. Övriga delar sågar vi till i takt med att de ska monteras, och eftersom de ska geringssågas är det bäst att göra det efter mätning på plats.

Reglarna (G) på utsidan har geringssågats på längden och de vassa kanterna gör det omöjligt för sniglar att ta sig förbi.



DETTA HAR ANVÄNTS

15 mm slitskyddsplywood:

- 1 skiva, 125 x 250 cm, sågas till 2 långsidor (A) och 2 kortsidor (B)

75 x 75 mm tryckimpregnerat trä:

- 4 hörnstolpar (C) à 43 cm
- 4 mittenstolpar (D) à 51 cm
- samtliga geringssågas i ena änden

22 x 100 mm tryckimpregnerat trä:

- 2 långa tvärstag (E) à 110 cm

- 2 korta tvärstag (F) à 100 cm

45 x 120 mm tryckimpregnerat hyvlat trä, geringssågat på längden i 60 grader:

- 4 långa regler (G) à ca 250 cm
- 4 korta regler (H) à ca 120 cm

Dessutom:

- Rostfria skruvar, 5 x 50 mm, cirka 100 st.
- Rostfria skruvar, 6 x 100 mm, 24 st.
- Färg till försegling av kanter

Såga upp skivan



1 Plywoodskivan sågas upp i fyra delar (sidorna A och B). Arbetet underlättas om du kan lägga skivan på ett par arbetsbockar. Lägg två regler på bockarna. Med ett sågdjup på 20 mm går klingan ner 5 mm i reglarna, men ger släta kanter på skivan.



2 Lägg den ena kortsidan på bockarna och markera två sågspår i 15 graders vinkel från kortändarna. När du har sågat kortsidan för hand eller med cirkelsåg, använder du den som mall för de tre andra sidorna.



3 Här vänder sidan med knoppar utåt och den släta sidan inåt. Du vänder förstås din plywood som du vill. Du ska bara veta att ytorna på de två sidorna är lika starka. Men den med knoppar sliter hårt på blyertspennans spets.

Delarna sätts ihop



1 Hörnstolparna (C) sågas 43 cm långa innan du ställer in kapsågen på dubbelgering, 15 grader. Därefter fortsätter du med kapning två gånger av ändarna. Mittenstolparna (D) ska geringssågas på vanligt sätt i 15 grader i ändarna.



2 Kortsidorna (B) skruvas fast på hörnstolparna (C): det är bäst att förborra och försänka för skruvhuvudena, för annars kan de inte försänkas i den hårda skivan. Vi fäster 5 rostfria skruvar, 5 x 50 mm, förskjutna i varje hörn.



3 Samtliga kanter på plywooden förseglas med färg innan lådan skruvas ihop. På så sätt undviker vi att det tränger in fukt i plywooden.

Snigelskyddet

Den sista delen av förstärkningen består av reglar (G och H) som fästs på utsidan av plywooden. Det är dessa reglar som vi förvandlar till snigelskydd. De fungerar som en barriär, som sniglarna inte kan komma förbi.

Idén är lika enkel som den är effektiv och diskret. En tryckimregnerad regel på 45 x 120 mm sågas itu på längden med cirkelsåg (men det krävs nog också en sågskena) i en vinkel på 60 grader. Har du ingen cirkelsåg kan du beställa reglarna färdigsågade. Du ska bara tala om hur du vill att de ska se ut.



Markera såglinjen på varje regel. Gör ett par provsågningar så att de två bitarna blir lika stora.

1 Reglarna sågas itu på längden i två lika stora bitar och sågvinkeln är 60 grader. Även här är det en fördel om du kan lägga reglarna på ett par bockar som försetts med en bräda, så att du kan såga ett par mm djupare än reglarnas tjocklek.



2 De utvändiga reglarna måste dubbelgeras i ändarna för att de ska kunna fogas ihop utan synlig skarv. Ställ in sågen 15 grader lodrätt och cirka 44 grader vågrätt. Prova ett par gånger på spillbitar och justera sågvinkeln efter hand.

Snigelskydd i flera steg

Det finns snigelskydd att köpa, men de är inte mer än cirka 10 cm höga. Här är sidorna cirka 40 cm och de lutar utåt samtidigt som de har försetts med två barriärer gjorda av en 45 x 120 mm regel, som klivits på längden i en vinkel på 60 grader.



4 De undre reglarna skruvas fast 12 cm under de övre reglarna, och även de ska dubbelgeras i kortändarna. För att hålla rätt avstånd har vi sågat till några distanslister på vardera 12 cm.



5 Försegla kanterna också när du har skruvat ihop delarna. Passa på att även försegla hörnstolparna och kortändarna på tvärstagen. Fukt tränger mycket lättare in i ändträ än i sidorna.



TIPS

Skruvorna ska sitta snyggt och därför mäter vi oss fram till var de ska placeras innan vi förborrar och gör försänkningar för skruvhuvudena. Vi behöver bara mäta på en gavel. Den ena kortsidan kan därför användas som mall för alla skruvhål.



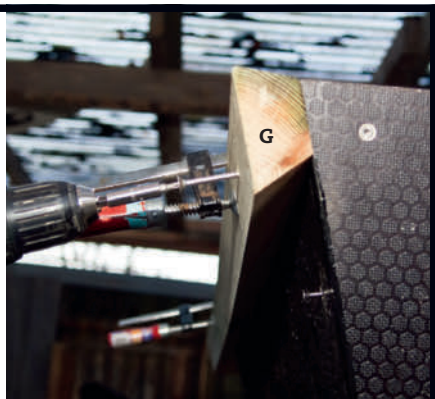
Långsidorna fixeras med tvingar på stolparna innan de skruvas fast.

4 Långsidorna (A) skruvas nu fast på hörnstolparna. Vi har nu vänt lådan upp och ned på bockarna, som vi har gjort bredare än långa brädor på ovensidan. Då får den 120 cm breda lådan stöd och ligger stadigt.



Lådan justeras så att hörnvinklarna blir rätta. Därefter fixeras den med snedsträvor.

5 Mittstolparna (D), som sticker ner under sidorna, skruvas fast 80 cm från hörnen. Fäst dem med tvingar innan du förborrar och drar fast skruvarna. Tvärstagen (E och F) skruvas fast på stolparna så att det blir 120 cm mellan sidorna.



3 De översta reglarna (G och H) skruvas fast genom skivan och in i stolparna med 6 x 100 mm skruvar. Därefter skruvas från skivorna och in i listerna med 5 x 50 mm skruvar. De ska sitta stadigt för de förstärker kanten mot trycket från jorden.



6 Markera för rabatten på tomten, och gräv ut för de två nedersta tvärstagen (F). Lyft sedan hela baljan på plats i utgrävningen.

TIPS: Fiberduk på marken kan hindra ogräs att tränga upp i rabatten.



Rabatten fylls med jord från trädgården, och överst lägger vi ny, frisk specialjord för de grönsaker som vi ska odla.

Snedsträvan tas bort först när halva baljan har fyllts med jord, för annars kanske baljans form ändras.